

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 7P/9/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6424200577
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Lukáč
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2024:6424200577.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci starostlivosti súdu o mal. deti A., mal. B., nar. XX.XX.XXXX, mal. C., nar. XX.XX.XXXX, mal. D., nar. XX.XX.XXXX trvale bytom E. XXX/XX, XXX XX E., aktuálne bytom staničný dom č. XXX, XXX XX E., deti matky: F. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/XX, XXX XX E., aktuálne bytom staničný dom č. XXX, XXX XX E. a otca: neb. B. A., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica na uloženie výchovného opatrenia a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým nariaďuje matke F. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/XX, XXX XX E., dočasne odovzdať mal. deti A., mal. B., nar. XX.XX.XXXX, mal. C., nar. XX.XX.XXXX, mal. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/XX, XXX XX E. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny G., E. XXX, XXX XX G..

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko H. I. G. (ďalej len „ÚPSVaR“) doručil Okresnému súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) dňa XX.XX.XXXX návrh na uloženie výchovného opatrenia a súčasne návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia ÚPSVaR žiadal, aby okresný súd neodkladným opatrením nariadil matke F. A., nar. XX.XX.XXXX, aktuálne bytom J. C. K. XXX, XXX XX E., aby dočasne odovzdala mal. deti A., mal. B., nar. XX.XX.XXXX, mal. C., nar. XX.XX.XXXX, mal. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/XX, XXX XX E. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny G., E. XXX, XXX XX G.. Vyživovaciu povinnosť rodičov k maloletým deťom ÚPSVaR určiť nežiadal.

2. Zo správy ÚPSVaR bolo zistené, že rodičmi maloletých detí sú F. A., nar. XX.XX.XXXX a neb. B. A., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX. Rozsudkom okresného súdu č. k. 4P/81/2013-17 zo dňa XX.XX.XXXX, bol nad výchovou maloletých detí A. určený dohľad. Rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť dňa 10.10.2013. Počas celej doby nariadeného výchovného opatrenia bola situácia v rodine nemenná. Matka vychováva deti dlhodobo sama, nakoľko otec zomrel v roku 2012. Matka príležitostne požíva alkoholické nápoje. Starostlivosť o deti matka zvláda na nižšej úrovni. Nad jej výchovou a starostlivosťou je potrebné neustále dohliadať. Školské zariadenia, ktoré navštevujú maloleté deti v správe uviedli, že hygiena po príchode z domu býva u maloletých detí nepostačujúca. Mal. D. a C. sú počas týždňa na internáte, kde vždy po víkendoch prídu zavšívavené, s neopratým oblečením. Matka so školou spolupracuje sporadicky. Dlh voči škole uhrádza po malých čiastkach. Maloletý B. trpí zrakovým postihnutím – praktická slepota a mentálnym postihnutím ľahkého stupňa. Maloletá D. má mentálne postihnutie stredného stupňa, dysláliu a narušenú komunikačnú schopnosť. Maloletá C. trpí zrakovým postihnutím – glaukómom, mentálnym postihnutím ľahkého stupňa. Maloleté deti majú absolvované preventívne prehliadky a očkovania, avšak čo sa týka pravidelných návštev odborných ambulancií, matka nie je schopná a ochotná zabezpečiť mal. deťom prístup k potrebnej odbornej pomoci. Matka je dlhodobo nezamestnaná, evidovaná na ÚPSVaR. Rodina žije v staničnom dome, ktorý je vo vlastníctve Železníc SR. Rodina ho obýva na základe nájomnej zmluvy, podľa ktorej nájomná doba končí

dňom 29.02.2024 bez možnosti jej predĺženia. ÚPSVaR chcel matke a jej deťom opakovane poskytnúť možnosti riešenia danej situácie, matka však všetky navrhované možnosti odmietla a uviedla, že bytovú otázku si vyrieši sama. Matka nemá rodinu ani priateľov, ktorí by jej dočasne alebo aj trvalo pomohli. Nakoľko matka pre deti ani pre seba nedokázala zabezpečiť bývanie ÚPSVaR deťom sprostredkoval dočasné umiestnenie do Centra pre deti a rodiny Hriňová.

3. K návrhu ÚPSVaR boli priložené nasledovné listiny: emailová korešpondencia pracovníčok ÚPSVaR a Centra pre deti a rodiny v Hriňovej, Zmluva o nájme bytu č. XXXXXXXXXXX-X-XXXX-XXX zo dňa XX.XX.XXXX a Dodatok č. 1 k zmluve o nájme bytu č. XXXXXXXXXXX-X-XXXX-XXX zo dňa XX.XX.XXXX, uzatvorený dňa XX.XX.XXXX.

4. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 367 ods. 1, 2, 3, 4 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. Ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

6. Podľa článku 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečia a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

7. Podľa článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

8. Neodkladné opatrenie je prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Nariadiť neodkladné opatrenie je možné vtedy, ak je potrebný okamžitý zásah súdu a tento dôvod musí existovať v čase, keď o nariadení neodkladného opatrenia súd rozhoduje. Okresný súd chce zdôrazniť, že v konaniach vo veci starostlivosti súdu o maloletých sa kladie prísny dôraz na ochranu záujmov dieťaťa. Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a najvyšším princípom výkonu rodičovských práv a povinností. Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Všetky súdne a správne rozhodnutia týkajúce sa detí majú demonštrovať, že najlepší záujem dieťaťa je ich prvoradým hľadiskom.

9. Okresný súd z predloženej správy ÚPSVR, pracovisko H. I. G. ohľadne situácie v rodine mal. detí A. zistil, že v danom čase jestvuje nevyhnutná a naliehavá potreba úpravy práv a povinností matky k mal. deťom danou neodkladnou formou, a preto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel.

Odňatie mal. detí z osobnej starostlivosti rodičov je vážnym zásahom do výkonu ich rodičovských práv, preto sa realizuje vždy len v prípadoch kedy si to vyžaduje vážnosť situácie a rodičia nemôžu, či nevedia z objektívnych, prípadne určitých subjektívnych dôvodov zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti. V danom prípade mal okresný súd zo správy ÚPSVaR, ako aj doložených príloh riadne preukázané, že maloleté deti spolu s matkou majú zabezpečené bývanie v zmysle Dodatku č. 1 k Nájomnej zmluve č. XXXXXXXXXX-X-XXXX-XXX zo dňa XX.XX.XXXX, uzatvoreného dňa XX.XX.XXXX, do 29.02.2024. Od tohto dátumu nebudú mať maloleté deti žiadne bývanie, kde by mohla matka pre deti zabezpečiť riadnu starostlivosť pre ich zdravý fyzický a psychický vývoj. Matka ÚPSVaR opakovane uviedla, že ona deťom dokáže zabezpečiť nové bývanie. Dosiaľ sa však tak nestalo. Akúkoľvek pomoc ohľadne otázky bývania, ktorú matke maloletých detí ponúkal ÚPSVaR od konca roka 2023, matka odmietla. Matka nemá rodinu ani priateľov, kde by sa mohla s maloletými deťmi presťahovať, či už dočasne alebo aj natrvalo. V rodine nie je aktuálne nikto, kto by bol schopný a ochotný prevziať starostlivosť nad maloletými deťmi, nakoľko v rodine sú narušené vzťahy.

10. Z vyššie uvedených dôvodov súd dospel po preskúmaní návrhu ÚPSVR, pracovisko H. I. G. k záveru, že v súčasnej dobe je odňatie mal. detí z osobnej starostlivosti matky a ich umiestnenie do zariadenia, ktoré im poskytne dočasnú starostlivosť, jediným možným a nevyhnutným riešením, z ktorého dôvodu súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel a dočasne odovzdal maloleté deti A. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny v G., nakoľko toto centrum dalo k umiestneniu maloletých detí súhlas. Vzhľadom na krátkosť času, ktorý mal tunajší súd na rozhodnutie je umiestnenie maloletých detí do centra za danej situácie najvhodnejším riešením, keďže iná, vhodnejšia forma umiestnenia mal. detí do inej formy náhradnej starostlivosti, neprichádzala v danom čase do úvahy. Prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní súdu je záujem maloletých detí, pričom umiestnenie detí v príslušnom centre je pre ne z hľadiska zachovania ich fyzického, či psychického zdravia a priaznivého vývoja, ako aj zabezpečenia bezpečného prostredia a starostlivosti o ne, najvhodnejším možným riešením. Vzhľadom na nepriaznivú situáciu v rodine a akútnu potrebu zabezpečenia bezpečného prostredia maloletým deťom okresný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

11. O nároku na náhradu a o výške trov konania okresný súd rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci samej (§ 58 CMP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné dňom vyhotovenia.